

**Position Paper voor het rondetafelgesprek op woensdag 18 juni 2025 over het
Ontwerp-Programma van Eisen voor de concessies Friese Waddenveren vanaf 2029**

**VEERDIENSTEN WADDEN:
*BETROUWBARE EN TOEKOMSTBESTENDIGE LEVENSADERS***

Rederij Doeksen: meer dan een veerdienst

De veerverbindingen met Vlieland en Terschelling zijn geen gewone OV-lijnen: het zijn vitale levensaders voor eilandbewoners, bezoekers, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Terecht mogen hoge eisen worden gesteld aan de vervoerder.

Wij verzorgen deze verbindingen al generaties lang (meer dan 100 jaar), met hart voor de eilanden, oog voor de natuur en inzet voor innovatie. Onze ca. 325 medewerkers – van wie velen op de eilanden wonen – zetten zich dagelijks in voor betrouwbare, gastvrije en toekomstbestendige dienstverlening.

Als lokale werkgever en partner maken wij integraal deel uit van de eilandgemeenschappen. Die verbondenheid motiveert ons om ook na 2029 de bereikbaarheid, leefbaarheid en economische vitaliteit te blijven waarborgen. Ons bedrijf bestaat ook alleen maar met dat doel – wij hebben 100% focus op dit deel van de primaire infrastructuur van Nederland.

Wij brengen unieke kwaliteiten mee die cruciaal zijn voor de toekomst van de concessie:

- **Sterke regionale worteling:** Een belangrijk deel van onze medewerkers woont, werkt en leeft op en rond de eilanden. Die nabijheid zorgt voor maatwerk, directe lijnen en nauwe samenwerking met lokale partners.
- **Aantoonbare betrouwbaarheid en waardering:** Onze klanttevredenheid behoort tot de hoogste van Nederland (Vlieland 8,7 – Terschelling 8,4, OV-Klantenbarometer 2024).
- **Ervaring in kwetsbaar natuurgebied:** We opereren al jaren in UNESCO Werelderfgoed, met oog voor balans tussen bereikbaarheid en natuurbehoud.
- **Duurzame innovatiekracht:** Wij hebben in de afgelopen jaren bewezen voorop te kunnen lopen op het gebied van duurzaamheid, investeren actief in schonere brandstoffen en hybride technieken en zijn voorbereid op een zero-emissietoekomst.

Deze kwaliteiten zijn niet snel op te bouwen – ze zijn het resultaat van een eeuwlange inzet en betrokkenheid. Bij een concessie die draait om continuïteit en maatschappelijk belang is dat van doorslaggevend belang.

Vanuit die betrokkenheid hebben wij het Ontwerp-Programma van Eisen zorgvuldig bestudeerd. Veel elementen behouden terecht de hoge kwaliteitsstandaard. Graag lichten wij een aantal aandachtspunten toe.

1. Zwaar eisenpakket: hand-in-hand met continuïteit en kwaliteit

Aan de Friese Waddenveren mogen stevige eisen worden gesteld – terecht. Wij kennen deze als geen ander en voeren ze dagelijks uit. Het nieuwe eisenpakket in het Ontwerp-Programma van Eisen is op meerdere punten zwaarder dan het huidige. Omdat ook wij waarde hechten aan betaalbaarheid voor reizigers, is het belangrijk goed te kijken naar de uitvoerbaarheid en wenselijkheid van deze zwaardere eisen.

Er liggen namelijk risico's op de loer. Zo dreigt een forse stijging van de huurprijs voor Rijksinfrastructuur en wordt overwogen om veel onderhoudstaken van Rijkswaterstaat over te dragen aan de concessiehouder. Ook zorgen extra administratieve verplichtingen voor oplopende kosten.

Kwaliteit moet hand in hand gaan met continuïteit. Zonder compensatie of subsidie voor deze extra lasten kan de balans zoekraken. Bijvoorbeeld door het schrappen van onevenredige verplichtingen die niet in het belang zijn van de reizigers of, waar dat niet mogelijk is, het loslaten van het principe van budgetneutraliteit en het invoeren van gerichte financiële compensatie. Zo ontstaat een realistisch pakket dat ook op lange termijn uitvoerbaar blijft.

2. Duurzame vloot: zero emissie vereist duidelijkheid over elektrificatieproces

Wij omarmen de ambitie om de Friese Waddenveren te elektrificeren. Als vervoerder in een beschermd natuurgebied voelen wij de verantwoordelijkheid om voorop te lopen in duurzame mobiliteit. Elektrisch varen is een logische volgende stap in onze inzet voor schone, toekomstbestendige verbindingen. Deze ambitie past bij wie wij zijn: innovatief, verantwoordelijk en regionaal geworteld.

We denken graag mee over uitvoerbare oplossingen. Dat vraagt partnerschap met overheden, netbeheerders en andere belanghebbenden, gebaseerd op wederzijds vertrouwen en voorspelbare randvoorwaarden.

Denk aan het vastleggen van een jaartal waarin voldoende netcapaciteit gegarandeerd beschikbaar is. Daarmee worden te grote investeringsrisico's voorkomen. Mocht deze zekerheid over het jaartal niet gegeven kunnen worden, dan zijn er andere vormen van zekerheid nodig om de risico's acceptabel te houden.

3. Randvoorwaarden vaargeulen, autobeleid en capaciteit: neem ze op in het PvE

Wij vragen aandacht voor enkele essentiële voorwaarden voor een betrouwbare veerdienst, die nu ontbreken in het Programma van Eisen. Het gaat om gegarandeerde afmetingen van vaargeulen, een consistent lokaal autobeleid, de maximale duur van de overtocht en de capaciteit van de vloot.

De dimensies van de vaargeulen bepalen welke schepen kunnen varen. Gemeentelijk autobeleid beïnvloedt vervoersstromen, benodigde scheepscapaciteit en afvaartfrequentie. Heldere afspraken hierover zijn cruciaal om verrassingen te voorkomen en vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Wij staan open voor afstemming met overheden, zodat mobiliteitsdoelen en vervoerscapaciteit goed op elkaar aansluiten.

Tot slot is het belangrijk om duidelijke eisen op te nemen over de minimale capaciteit die de vloot moet hebben (om ook op piekdagen op redelijke tijdstippen aan de vraag te kunnen voldoen) en de maximale duur van de overtocht. Zulke normen bieden duidelijkheid en zekerheid aan eilanders en sturen onze operationele keuzes.

Tot slot

De aanbesteding van de Friese Waddenveren is geen gewone aanbesteding. Het gaat om de leefbaarheid van vier unieke eilandgemeenschappen. Om bereikbaarheid voor inwoners, zorgverleners, ondernemers, scholieren en toeristen. Bij Rederij Doeksen voelen wij allemaal die verantwoordelijkheid diep en wij willen die ook na 2029 blijven dragen.

We vertrouwen erop dat onze voorstellen bijdragen aan een solide, duurzame en maatschappelijk verantwoorde nieuwe concessie vanaf 2029. Wij gaan hierover graag met u in gesprek op 18 juni 2025.

Dirk Spoor, directeur Rederij Doeksen
Terschelling, Vlieland, Harlingen
13 juni 2025